Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 162
van **TOM ONGENA**
datum: 26 november 2019

---

aan **HILDE CREVITS**
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Dienstenchequeondernemingen - Evolutie

De dienstenchequesector gaat gebukt onder de verscherping van de rendabiliteitsproblematiek. Ten gevolge van herhaaldelijke niet volledige indexeringen van de vergoedingen krimpen de winstmarges. Een aantal kleine dienstenchequeondernemingen (DCO's) heeft er intussen de brui aan gegeven en liet zich overnemen door grotere bedrijven of gingen helaas failliet. De sector wordt de afgelopen jaren gekenmerkt door een dalend aantal DCO's, maar tegelijk ook door een schaalvergroting.

1. Hoe is het aantal DCO's geëvolueerd in de periode 2015 tot heden? Cijfers graag per jaar.
2. Hoeveel DCO's in Vlaanderen hebben:
   - minder dan 50 werknemers;
   - tussen 50 en 100 werknemers;
   - tussen 100 en 200 werknemers;
   - tussen 200 en 500 werknemers;
   - tussen 500 en 1000 werknemers;
   - tussen 1000 en 2000 werknemers;
   - meer dan 2000 werknemers?
3. a) Hoeveel DCO's gingen in de periode 2015 tot heden failliet?

   b) Hoeveel DCO's werden in de periode 2015 tot heden overgenomen door een andere DCO?

   c) Hoeveel DCO's werden in de periode 2015 tot heden stopgezet?

   Cijfers graag telkens per jaar en opgesplitst naar publieke en private DCO.
4. a) Blijkt uit de jaarverslagen van de DCO's dat, zoals vaak beweerd wordt, schaalvergroting leidt tot grotere winsten?

   b) Welk type DCO heeft het qua rendabiliteit het moeilijkst?
5. Welke impact heeft de opheffing van de PWA's (plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen) gehad op de PWA-DCO's? Met andere woorden hoeveel van deze PWA-DCO's werden:

a) stopgezet;

b) overgenomen?

6. Wat is er gebeurd met de reserves die de stopgezette of overgenomen PWA-DCO's hadden opgebouwd?
7. Naar aanleiding van de zesde staatshervorming, die ervoor zorgde dat de dienstencheques geregionaliseerd werden, gold de afspraak dat van DCO's die geen activiteiten meer ontwikkelden in een bepaald gewest, in casu het Vlaamse Gewest, hun erkenning als actieve DCO zou worden ingetrokken.

   Hoeveel DCO's hebben in Vlaanderen deze erkenning inmiddels gekregen?

HILDE CREVITS
VICEMINISTER-PRESIDENT, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD
op vraag nr. 162 van 26 november 2019
van **TOM ONGENA**

---

1. Onderstaande tabel geeft het overzicht van het aantal erkende dienstencheque-ondernemingen, per jaar en conform ligging maatschappelijke zetel.

Jaar	Vlaams Gewest	Wallonië en Brussel	Totaal
2015	931	1016	1947
2016	916	937	1853
2017	892	867	1759
2018	831	591	1422
2019	785	496	1281

2. Er is geen informatie beschikbaar bij de administratie betreffende het exacte aantal dienstenchequewerknemers dat tewerkgesteld is per onderneming.

3. a) Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal erkenningen dat werd ingetrokken wegens een faillissement. De Vlaamse administratie beschikt enkel over de gegevens vanaf 2016. Tot 2015 was de RVA immers nog bevoegd voor de dossierbehandeling in het kader van de erkenningen dienstencheques.

Jaar	Aantal intrekkingen wegens faillissement
2016	28
2017	22
2018	13
2019	7

b) Er is geen overzicht over het exact aantal dienstencheque-ondernemingen die werden overgenomen. Bij elke vrijwillige intrekking wordt door de administratie gepeild naar de reden van stopzetting. Niet elke onderneming deelt deze reden evenwel mee.
Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal vrijwillige intrekkingen van de erkenning naar aanleiding van een fusie of overname, opgesplitst per jaar, voor zoverre de bedrijven dit meedelen aan de administratie. Bij deze gegevens wordt niet bijgehouden of het een publieke dan wel private onderneming betreft.

Jaar	Overgenomen DCO's
2016	16
2017	19
2018	25
2019	5

c) Onderstaande tabel geeft het overzicht van het aantal ondernemingen wier erkenning vrijwillig werd ingetrokken vanaf 2016, ingedeeld volgens type onderneming (privaat of publiek).

	2016	2017	2018	2019
Publiek	11	5	12	8
Privaat	75	58	53	21

4. Wij hebben als overheid maar een beperkt zicht op de bedrijfsvoering en de rendabiliteit van de verschillende erkende ondernemingen. Wij hebben wel een indicatie over een schaalvergroting in de sector, zoals blijkt uit het Jaarverslag 2017-2018 van het departement WSE. Al geruime tijd is er een consolidering van de sector waarbij de kleinere ondernemingen overgenomen worden door grotere spelers. De hypothese is dat deze schaalvergroting een strategie is van bedrijven om hun kosten te beperken, maar we kunnen momenteel niet bevestigen of die schaalvergroting leidt tot grotere winstgevendheid. Uit bestaand onderzoek blijkt wel een verschil in winstgevendheid naar bedrijfsgrootte. De grootste (+100 werknemers) ondernemingen én de kleinste ondernemingen (< 20 werknemers) hebben de grootste kans om winstgevend te zijn, terwijl dit bij gemiddelde bedrijven minder het geval is. Hieruit blijkt dat schaalgrootte niet als unieke verklaring naar voren kan worden geschoven, maar wel een rol zou kunnen spelen.

   Er bestaat geen recente alomvattende studie over de (evolutie van) rendabiliteit van de dienstencheque-ondernemingen. Wel wijst bestaand onderzoek voor cijfers tot 2016 uit dat er een grote variatie bestaat tussen diverse types aan dienstencheque-ondernemingen (Idea Consult, 2015, Viona opdracht; Idea Consult 2018, De dienstencheques 360°doorgelicht, in opdracht van Federgon). Naast een verschil in grootte van bedrijven is er een duidelijk verschil tussen publieke en private ondernemingen. Hierbij blijkt duidelijk dat publieke ondernemingen een lagere rendabiliteit laten optekenen dan private ondernemingen.
   De rendabiliteit van de ondernemingen wordt momenteel verder onderzocht door de administratie.

5. Naar aanleiding van de opheffing van de PWA's en de invoering van de regeling wijkwerken heeft de administratie een brief gestuurd naar alle Vlaamse PWA's die een erkenning als dienstencheque-onderneming hadden, met de vraag om alle wijzigingen aan de initiële erkenningsaanvraag mee te delen. Niet alle PWA's hebben hier echter op gereageerd.

   Er waren 3 mogelijke situaties: ofwel zette de PWA haar dienstencheque-activiteiten voort onder de bestaande vzw-structuur en werden de statuten aangepast, ofwel zette de vzw-PWA haar activiteiten stop, ofwel droeg de PWA haar activiteiten over aan een andere (nieuw) erkende dienstencheque-onderneming.
   Van 2017 tot op heden:
   - hebben 32 Vlaamse PWA-DCO's hun erkenning vrijwillig stopgezet;
   - zijn 20 Vlaamse PWA-DCO's overgenomen.

   Deze cijfers zijn gebaseerd op de informatie die de Vlaamse PWA's aan de administratie hebben meegedeeld op het moment dat zij gevraagd hebben om de erkenning te schrappen.
   Verder werd in diezelfde periode de erkenning van 17 Vlaamse PWA-DCO's ingetrokken wegens inactiviteit. De administratie weet echter niet of het hier een stopzetting van de activiteiten of een overname betreft.
   Van alle Vlaamse PWA's die actief waren als dienstencheque-onderneming, zijn er momenteel nog 24 erkend.

6. De administratie heeft geen zicht op de interne bedrijfsvoering van een dienstencheque-onderneming. Het is dus niet mogelijk om mee te geven wat er met de reserves van stopgezette of overgenomen PWA-dienstencheque-ondernemingen is gebeurd. In geval van ontbinding moeten de reserves van PWA vzw's, conform de statuten, wel verplicht overgedragen worden naar een plaatselijk werkgelegenheidsinitiatief.

7. Uit de vraag meen ik te begrijpen dat u wenst te weten hoeveel Vlaamse erkenningen van federaal erkende dienstencheque-ondernemingen werden ingetrokken wegens inactiviteit. Dit gaat om 400 erkenningen sinds 2018.